

Η ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

- I. Εισαγωγή. Ἡ φοβερὴ ἀσθένεια τῆς ἀγωνίας γιὰ τὸ μέλλον, πὺ μαστίζει τὴν ἐποχὴ μας. Τὸ φάρμακο.
- II. Ἀγιογραφικὴ μελέτη. Ματθ. ς', 25 — 33.
- III. Ἀνάπτυξις. Ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἀναμφισβήτητος. Τὴν θεοαιώνει: 1. Ἡ καθημερινὴ πείρα (ἀνέκδοτον). 2. Ἡ κοινὴ συνείδησις τῆς ἀνθρωπότητος. 3. Ἡ Ἀγ. Γραφή.
- IV. Ἐφαρμογή. 1. Ἡ πίστις εἰς τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ δὲν καταργεῖ τὴν προσπάθειαν τοῦ ἀνθρώπου. 2. Ψηλά οἱ καρδιές! Δὲν εἴμεθα μόνοι.
- V. Ἐπίλογος. Μία ἀληθινὴ ἱστορία στὸν Εἰρηνικό.

Ι. Εἰσαγωγή.

Πολλὰ πράγματα τυραννοῦν τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας. Ἐκεῖνο ὅμως, πὺ κάνει πραγματικὰ θραῦσι καὶ ὀδηγεῖ πολλοὺς ἀκόμη καὶ στὰ ψυχιατρεῖα εἶναι ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀγωνία γιὰ τὸ μέλλον, ἡ ἰδέα ὅτι εἶναι μόνοι χωρὶς συμπαράστασι καὶ ἀγάπη. Αὕτῃ ἡ ἀνησυχία εἶναι ἀσθένεια κρυφὴ, φοβερή, καὶ ἔχει θύματα πολυάριθμα, σ' ὅλες τὶς τάξεις τῶν ἀνθρώπων, σ' ὅλες τὶς χώρες, πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔχει ὁ καρκίνος, πὺ θεωρεῖται ἡ νόσος τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

Καὶ στὸν καρκίνο ἐπὶ τέλους ὁ ἀνθρώπος ταλαιπωρεῖται,

οἷοτι ἀκόμη δὲν εὑρέθη τὸ ἀποτελεσματικὸ φάρμακο. Ἡ ἀρρώστεια ὅμως τῆς ἀγωνίας γιὰ τὸ μέλλον τυραννεῖ τὸν κόσμον, ἀν καὶ ὑπάρχῃ δοκιμασμένο φάρμακο καὶ θεραπεία.

Καὶ νὰ πῇ κανεῖς, ὅτι εἶναι δύσκολο ἢ ἀκριβὲς; Τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Τί πιάνει τώρα μερικοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν θέλουν νὰ τὸ πάρουν, εἶναι πράγματι ἕνα μυστήριον. Ποιὸ εἶναι τὸ φάρμακο αὐτό;

II. ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

(Ὁ κατηχητὴς βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη, ὅπου συνήθως ἔχει τὸ σημειωματάριό του, τὴν Καινὴ Διαθήκην καὶ πλησιάζει τὸν πίνακα σημειώσεων. Ματθ. 7', 25-33). Ἐδῶ εὐρίσκεται τὸ φάρμακο καὶ ἡ συνταγή. Καὶ εὐτυχῶς τὸ ἔχουν προσέξει μυριάδες ἀνθρώποι ἕως σήμερον, ἀλλοιῶς πρὸ καιροῦ ὁ κόσμος θὰ εἶχε καταντήσει ἕνα μεγάλο Ψυχιατρεῖον. Προσέξατε, παιδιὰ, ὅσο μπορεῖτε πὺ πολὺ αὐτὸ τὸ κείμενον, πὺ θὰ διαβάσωμε ἐν συνεχείᾳ. (Ὁ κατηχητὴς ν' ἀναθῇ σ' ἕνα μαθητὴ ἱκανὸ ἢ στὸν βοηθό του νὰ διαβάσῃ τὸ κείμενον ἀργά, κατὰ στίχον. Πρὸ ἐκάστου στίχου, ὁ ἴδιος θὰ ἦτο καλὸ ν' ἀποδίδῃ κάπως ἐλευθέρως τὸ νόημα, ὥστε, ὅταν διαβάζεται τὸ πρωτότυπον, νὰ γίνεταί κατανοητὸ ἀπὸ τὰ παιδιὰ). Ποιὸς θὰ μᾶς ἀποδώσῃ τὸ νόημα αὐτῆς τῆς περικοπῆς; (...). Γιατὶ εἴπα προηγουμένως, ὅτι εἶναι φάρμακο κατὰ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς ἀνησυχίας; (...).

Ὁ Κύριος ὁμιλεῖ γιὰ τὴν ἀγωνία, τὴν ὁποῖαν δημιουργεῖ ἡ μέριμνα γιὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ζωῆς μας. Καὶ χρησιμοποιεῖ ὡς παράδειγμα τὶς πὺ θεμελιώδεις ἀνάγκες γιὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου: τὴν τροφήν καὶ τὸ ἔνδυμα. Πρέπει δὲ νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, στοὺς ὁποίους ἀπηυθύνετο τότε ὁ Ἰησοῦς, δὲν ἦτο καθόλου αὐτονόητον, ὅπως ἴσως γιὰ μερικοὺς ἀπὸ μᾶς, τὸ νὰ ἔχουν ἐξασφαλίσει αὐτὰ τὰ δύο. Γιὰ τὸν γεωργὸ καὶ τὸν ψαρεῖ τῆς Παλαιστίνης, ὅπου γιὰ πολλοὺς μῆνες κάποτε δὲν ἔβρεχε, ἦτο συχνὰ πρόβλημα ἀν αὐτοὶ θὰ εἶχε ψωμὶ καὶ φορέματα.

Σήμερα για μᾶς τὰ προβλήματα παρουσιάζουν κάποια ἄλλη μορφή. Ὅμως στὴν οὐσία τους παραμένουν τὰ ἴδια πάντα θέματα διατηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς ζωῆς μας. Γιὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν λοιπὸν ὁ Κύριος τίς ἀνησυχίες καὶ τὴν ταραχή, ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα, τονίζει ὅτι ὁ Θεὸς προνοεῖ γιὰ τὸν κόσμον καὶ ἰδιαίτερώς γιὰ τὸν ἄνθρωπον, μὲ τὸν τόσο πειστικὸ καὶ λυρικὸ τρόπο ποὺ εἶδαμε προηγουμένως.

III. ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ.

Ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ(*) εἶναι κάτι πολὺ πιὸ βέβαιον ἀπὸ τὸ ὅτι αὐτὴ τῇ στιγμῇ μὲ βλέπετε καὶ σὰς βλέπω. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι θεμελιώδους σημασίας γιὰ τὴν ζωὴν μας, θὰ ἤθελα νὰ ἀφιερῶσμε ἀκόμα λίγο χρόνον, γιὰ νὰ καταλάβωμε καλὰ αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀλήθεια. Γιὰ τὸν τὴν ἰδοῦμε καλύτερα, θὰ χρησιμοποιήσωμε τρεῖς προβολεῖς: 1. Τὴν καθημερινὴν πείραν. 2. Τὴν μαρτυρίαν τῆς κοινῆς συνειδήσεως τῶν ἀνθρώπων. 3. Τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

1. Θὰ μπορούσαμε νὰ διηγοῦμεθα ἐπὶ ὥρα πολλή διάφορα γεγονότα, ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ στὴν καὶ θῆμερινήν μας ζωὴν. Λόγῳ ὅμως ἐλλείψεως χρόνου θὰ περιορισθῶμε ἐπὶ τοῦ παρόντος σὲ ἓνα. Συνέθῃ σὲ κάποιον σύγχρονόν μας στὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς. Εἶχε γραφῇ στὸ Πολυτεχνεῖο, στὴ σχολὴ Μηχανολόγων. Γιὰ τὴν κάμη τὴν ἀπαραί-

(*) **Θεὸς ἢ Πρόνοια** εἶναι ἡ στοργικὴ ἐκείνη ἐνέργεια καὶ φροντίς, μὲ τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς συντηρεῖ τὰ δημιουργήματά Του καὶ κατευθύνει τὸ κάθε ἓνα στὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ, γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἐδημιούργησε. Ὁ Θεὸς δὲν ἐδημιούργησε ἀπλῶς τὸν κόσμον, γιὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ κατόπιν ἢ γιὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ στὴν τύχην του, ὅπως ἰσχυρίζονται ἀφελέστατα μερικοί. Ἐξ ἀκολουθεῖ νὰ ἐνδιαφέρεται ἀμεσα γιὰ τὸν κόσμον, νὰ τὸν συντηρῇ καὶ νὰ τὸν κυβερνᾷ.

τητες σπουδές, τοῦ ἦσαν ἀναγκαῖα ὠρισμένα ὄργανα. Ἀλλὰ αὐτὰ ἦσαν πανάκριθα καὶ ἐκεῖνος πτωχότατος. Ἀνθρώπος μὲ πίστιν καὶ ἐπιμονή, δὲν ἔχασε τὴν ἐλπίδα τοῦ στοῦ Θεοῦ. Μιὰ ἡμέρα ὅμως τὸ θάρρος του ἐλύγισε. Τὰ μαθήματα προχωροῦσαν καὶ αὐτὸς δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ προμηθευθῇ οὔτε τὰ πιὸ ἀπαραίτητα ὄργανα σχεδίου. Ὁ καθηγητὴς ἐκεῖνο τὸ πρωτὶνὸν τὸ ἐφώνασε χωρὶς περιστροφές: «Κύριοι, ὅποιος δὲν ἔχει αὐτὰ τὰ ὄργανα, ἂς μὴν κουράζεται νὰ ἔρχεται ἐδῶ. Δὲν μπορεῖ νὰ συνεχίσῃ σπουδές. Δὲν μπορούμε νὰ παίζωμε».

Ζαλισμένος καθὼς ἦτο ἀπὸ τὴ στενοχώριαν του, κατηυθύνθη νὰ βγῇ ἀπ' τὴ πλαγία θύραν τῆς οδοῦ Στουρνάρα. «Πάει, δὲν ξέρω τί μοῦ γίνεται σήμερα», ἐφιθύρισε στὸν ἑαυτὸν του. Εἶχε πάρει ἄλλο δρόμον. Συνήθως ἔβγαίνει ἀπὸ τὴν κεντρικὴν πόλιν τοῦ Πολυτεχνείου. «Θεέ μου, θάλε τὸ χέρι σου...».

Σὲ λίγο κάποια κυρία τὸν πλησιάζει.

— Παιδί μου, μὲ συγχωρεῖς. Μήπως γνωρίζεις κανένα πτωχὸ σπουδαστή; Ὁ νέος ἐσταμάτησε καὶ τὴν ἐκοίταξε γιὰ λίγα λεπτά κάπως ταραγμένα. Εἶχα τὸ ἀτύχημα νὰ χάσω τὸν ἄνδρα μου, ποὺ ἦτο μηχανικός, συνέχισε ἡ ἀγνωστὴ κυρία. Θὰ ἤθελα λοιπὸν τὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα εἶχε, καὶ τὰ ὁποῖα τώρα πιά δὲν χρειάζονται σὲ μένα, νὰ τὰ ἐχάριζα σ' ἓνα πτωχὸ φοιτητὴ ὥστε νὰ... Ὁ νέος δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῇ. Κατέβασε τὸ κεφάλι, καὶ μὲ συστολή, ἐνῶ ἡ συγκίνησις ἔκανε τὴ φωνὴν του νὰ τρέμῃ, διηγήθη, ὅτι τοῦ συνέβαινε. Ἡ ἐπέμβασις τοῦ Θεοῦ ἦτο δλοφάνερη.

Τὴ ἐπομένη, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἀπροσδόκητον αὐτὸ γεγονός, εἶχε ἐκεῖνο ποὺ ἀπὸ καιρὸ ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Θεόν.

2. Παρόμοια γεγονότα εἶχαν οἱ ἄνθρωποι κάθε ἐποχῇ, γι' αὐτὸ καὶ ἀνέκαθεν παρακαλοῦσαν μὲ τὴν προσευχὴν τοὺς τὸν Θεὸν νὰ ἐπεμβαινῇ στὴ ζωὴν τους. Ἡ βεβαιότης, ὅτι ὁ Θεὸς προνοεῖ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι βεβαίως ἐξαιρετικὸν στὴ συνείδησιν ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅπως ἀπέδειξαν μακροχρόνιες μελέταις καὶ ἔρευναι, κανεῖς

ποτέ λαός δὲν ἔζησε χωρὶς θρησκεία, χωρὶς λατρεία καὶ προσευχή.

3. Ἡ Ἀ γ ι α Γ ρ α φ ῆ ἰδιαίτερος εἶναι γεμάτη ἀπὸ θαυμαστά γεγονότα, πού ἀποδεικνύουν σαφέστατα τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ἐνθυμείσθε μερικά; (...) (Τὸ μᾶνα στὴν ἔρημο, τὸ νερό πού ἀνέβλυσε ἀπὸ τὴν πέτρα κ.τ.λ. Νὰ ζητήσωμε μερικοῦ παραδείγματα ἀπὸ τὰ παιδιά, νὰ μὴν ἐκταθοῦμε ὅμως σὲ πολλά).

Ἐραιότατα ἐκφράζει αὐτὴ τὴ βεβαιότητα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὁ Δαβὶδ στοὺς ψαλμούς του. Σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς, τὸν 103 πού διαθάζεται σὲ κάθε Ἑσπερινό, λέγει χαρακτηριστικά τὸ ἔξης: «Πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσι δοῦναι τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον... Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα πληθήσονται χρηστότητος». Δηλ. ὅλα ἀπὸ Σένα, Κύριε, περιμένουν νὰ τοὺς δώσης τὴν τροφήν στὴν κατάλληλη ὥρα... Ὅταν Σὺ ἀνοίξης τὰ χέρια Σου, θὰ σκορπίσης τόσα ἀγαθά, ὥστε θὰ γεμίσουν τὰ σύμπαντα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν δωρεῶν καὶ τῶν εὐεργεσιῶν Σου.

Κανείς ὅμως δὲν ὠμίλησε τόσο ἀπλᾶ καὶ πειστικά περὶ τῆς θείας Προνοίας, ὅπως ὁ Κύριος στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία, πού ἐδιαβάσαμε στὴν ἀρχή. Ὑστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ λοιπὸν σὲ ποῖο συμπέρασμα καταλήγομε σήμερα;

ΔΙΔΑΓΜΑ: Ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρεται καὶ μεριμνᾷ γιὰ ὅλο τὸν κόσμον καὶ ἰδιαίτερος γιὰ κάθε ἄνθρωπον.

ΡΗΤΟΝ: «Αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν» (Α' Πέτρου ε', 7).

IV. ΕΦΑΡΜΟΓΗ.

1. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα, μιὰ καὶ ὁ Θεὸς μεριμνᾷ γιὰ μᾶς, ἅς ἐπαλῶσαμε στὴν καρέκλα καὶ ἅς περιμένωμε τὰ πάντα, — τρόφιμα, ρούχα κάθε τι πού χρειαζόμεθα γιὰ νὰ ζήσωμε — νὰ πέσουν ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Γιατί νὰ

φροντίζωμε ἑμεῖς; Πῶς τὸ βλέπετε, παιδιά, ἕνα τέτοιο συμπέρασμα; (...) Πράγματι. Εἶναι παρανόησις καὶ ὕbris. Ὑbris κατὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς... λογικῆς μας. Ὁ Κύριος μᾶς ὠμίλησε γιὰ τὰ πουλιά, ὅμως αὐτὰ δὲν κάθονται μὲ διπλωμένες φτεροῦγες. Κινούνται, ψάχνουν, πετοῦν. Χρησιμοποιοῦν ὅλες τὶς ἱκανότητές τους. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ λουλούδια: ἀπλώνουν τὶς ρίζες τους σ' ὅλες τὶς κατευθύνσεις, γιὰ νὰ βροῦν αὐτό, πού πρέπει νὰ βροῦν. Ὅλα ὅμως αὐτὰ γίνονται χωρὶς ἀγωνία. Ὁ Θεὸς λαμβάνει πρόνοια καὶ τὰ βοηθεῖ, γιὰ νὰ βροῦν αὐτὸ πού τοὺς χρειάζεται.

Ὁ Θεὸς ἐπεμβαίνει καὶ στὴ δική μας ζωὴ πολὺ περισσότερο, ὅχι ὅμως γιὰ νὰ θέσῃ σὲ ἀχρηστία τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔδωσε: τὸ μυαλό, τὶς ἄλλες ἱκανότητές μας, διότι τότε, γιὰτὶ νὰ μᾶς τὰ δώσῃ; Ἐπεμβαίνει, γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ πραγματοποιήσωμε αὐτό, πού μὲ μόνες τὶς ἰδικές μας δυνάμεις εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐπιτύχωμεν. Ἐπεμβαίνει ἀπὸ τὸ σημεῖο ἐκεῖνο, ὅπου σταματοῦν τὰ ὅρια τῶν ἰδικῶν μας δυνατότητων. Ὅσοι δὲν καταβάλλουν κάθε προσπάθεια — μὲ ἡρεμία ὅμως πάντοτε κι' ἐμπιστοσύνη στὴν ἀγάπη Του — γιὰ νὰ φθάσουν ἔως αὐτὸ τὸ σημεῖο, δὲν δικαιοῦνται νὰ περιμένουν τὴ βοήθειά Του. (*).

(*) Ἐάν τὰ παιδιά ἐρωτήσουν: «ἀφοῦ ὁ Θεὸς προνοεῖ, τότε πῶς συμβαίνουν δυστυχήματα, καταστροφαί, κ.τ.λ., ὁ κατηχητής ἅς ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὰ ἔξης: Ἡ θεία Πρόνοια δὲν καταργεῖ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε μεταβάλλει τὴν ἀνθρωπότητα σὲ κανένα κουκλοθέατρο, ὅπου τὰ πάντα κινοῦνται μὲ ἀόρατα σχοινάκια. Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι πολλὰ δυστυχήματα ὀφείλονται ἀπλούστατα στὴν ἀπροσεξία τῶν ἀνθρώπων, στὴν ματαιοδοξία, στὴν πλεονεξία, στὴν κακία τους. Ὅταν τὸ παιδί εἶναι ἀνυπότακτο, τί πταίει ὁ πατέρας; Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς: ἅς φρόντιζε νὰ ἐπέμειν νὰ τὸ σώσῃ; Μὰ τότε αὐτὸ θὰ ἀπεθαροῦνετο περισσότερο. Σκεφθῆτε, νὰ ἤξερα ἐγὼ πῶς ὅ,τι καὶ νὰ κάνω δὲν θὰ πάθαινα κανένα κακό. Πέφτω ἀπ' τὴν Ἀκρόπολι; Σῶος. Πέφτω στὸ πηγάδι; Ἐνα χέρι ἀόρατο μὲ θγάζει. Τότε πραγματικά θὰ ἐχειροτέρευα. Θὰ εἶχα μὴν ἀχρηστεύσῃ τῆς λογικῆς καὶ τῆς προσοχῆς. Ἴσως ἀκόμα νὰ καταλήγαμε καὶ στὴν ἀπιστία. Διότι θὰ εἶχαμε τὴν ψευδαίσθησιν, ὅτι εἰμεθα παντοδύναμοι. Ἄφοῦ

2. "Όταν κάνωμε τὸ καθήκον μας, ὅσες δυσκολίες, ὅσες ἀντιξοότητες κι' ἂν μᾶς θροῦν στὴν ζωὴ μας, ἂς μὴ τὰ χάνωμε, καὶ πολὺ περισσότερο ἂς μὴν ἀφήνωμε τὴν ἀγωνίαν νὰ κυριαρχήσῃ στὴν καρδιά μας. Δὲν εἰμεθα μόνοι! "Ἔχομε Πατέρα, Πατέρα στοργικὸ καὶ παντοδύναμο στὸν Οὐρανό, ὁ ὁποῖος ἄμεσα ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο. Ψηλά οἱ καρδιές! Τί εἶναι ἐκεῖνο, πού σέ τaráσσει; Ἡ φτώχεια; ἡ ἀρρώστεια, ἡ ἀδιαφορία τῶν ἀνθρώπων; Στήριξε τὴν ἐλπίδα σου στὸν οὐράνιο Πατέρα καὶ ἀνάθεσε στὰ χέρια Του μὲ ἐμπιστοσύνη τὰ προβλήματα σου τὰ μικρά καὶ τὰ μεγάλα.

τώρα, πού ἔχομε τόσες καὶ τόσες ἀνάγκες, καὶ πάλι πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι εἶναι σπουδαῖοι καὶ δὲν ἔχουν κανένα ἀνάγκη.

"Ἀλλωστε, μὴν ξεχνᾶμε ὅτι συχνὰ τὸ κακὸ εἶναι μόνο φαινομενικὸ ἢ ἐξυπηρετεῖ ἄλλους ἀνθρώπους καὶ γενικωτέρους σκοπούς, μιά ἀσθένεια, εἶνα δυστύχημα, γίνεται ἀφορμὴ συχνὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεὸν καὶ νὰ κερδίσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Γιὰ τὴν χριστιανικὴ δὲ ἀντίληψιν, ἡ ζωὴ στὴ γῆ δὲν εἶναι τὸ ὅψιστο ἀγαθόν.

"Ὅσο γιὰ τὶς θλίψεις, πού ἀντιμετωπίζουν πολλὲς φορές οἱ δίκαιοι, ἐνῶ πολλοὶ κακοὶ εὐημεροῦν, ἂς μὴ λησμονοῦμε, ὅτι ἡ γῆ δὲν εἶναι ὁ τόπος τῆς τιμωρίας καὶ τῆς ἀναταπώσεως. "Ἄν ὁ Θεὸς «ἐπλήρωνε τοὺς μετρητοὺς» ὅπως λέμε, σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις, τότε ἡ ἀρετὴ δὲν θὰ εἶχε ἀξίαν, γιατί δὲν θὰ ἦταν καρπὸς τῆς ἐλευθερίας ἐκλογῆς μας.

"Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀναμφισβήτητος πραγματικότης, ἀλλὰ δὲν ἐκδηλώνεται πάντοτε μὲ τρόπο πού μπορεῖ εὐκολὰ ὁ δικὸς μας ὁ νοῦς νὰ καταλάβῃ. Προσέξτε τὸν ζωγράφο τὸν ὥρα παρὰ ἐργάζεται στὸ σχέδιό του. Στὴν ἀρχὴ τραβάει διάφορες γραμμὲς πού, ἐκ πρώτης ὀψεως, δὲν ἐξυπηρετοῦν τίποτε. Βάζει χρώματα περίεργα, τραβάει πινελιὲς πού κάποτε, στὸ μᾶτι ἐνός ἀνθρώπου πού δὲν ξέρει τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης, δημιουργοῦν τὴν ἐντύπωσιν πὼς μουντζουρώνει τὸν πίνακα. Καὶ ὁμῶς, στὸ τέλος, ἀπὸ τὶς παράδοξες αὐτὲς πινελιὲς, ἀναδύεται ἕνα καλλιτέγνημα. "Ἄς μὴ σπεῦδωμε νὰ κρίνωμε τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου Καλλιτέχνη τοῦ Σύμπαντος. "Ἄς παρακολουθοῦμε μὲ ταπεινοὺς καὶ σωπὴ τὶς κινήσεις Του. "Εκεῖνος γνωρίζει τί κάνει. Κί' ὅ,τι κάνει, τὸ κάνει καλόν. Τὸ ἐκτελεῖ μὲ ἀγάπην. Μυριάδες μαρτυρίες ὑπάρχουν γι' αὐτό.

«Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες τί φάγωμεν ἢ τί πῶμεν ἢ τί περιβαλώμεθα;», μᾶς ἐτόνισε σήμερα ὁ Κύριος. «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν». "Όταν δειχνομε αὐτὴν τὴν πίστι καὶ κάνωμε ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ χέρι μας, ἐκεῖνος καὶ θαύματα ἀκόμη θὰ κάμῃ γιὰ νὰ μᾶς θγάλλῃ ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο.

V. Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ.

Σὰν ἐπισφράγισμα τοῦ σημερινοῦ μας μαθήματος θὰ σᾶς διηγηθῶ ἕνα ἐκπληκτικὸ περιστατικόν, μιά πραγματικὴ ἱστορία, πού ἔγινε τὸ 1943 στὸν Εἰρηνικὸ "Ωκεανόν. Εἶναι ἡ ἱστορία τῶν ἀεροπόρων ἐνὸς «ἑπταμένου φρουρίου», πού ἐπέρασαν 21 ἡμέρες ὡς ναυαγοὶ ἐπάνω σὲ μικρὲς λαστιχένιες βάρκες.

Θὰ σᾶς τὴν πῶ ὅπως τὴν διηγήθη ὁ πιλότος τοῦ «ἑπταμένου φρουρίου» σημαντὸς Χουϊτέκερ, ὁ ὁποῖος σημειωτέον ἔως τότε δὲν ἐπίστευε στὸν Θεόν (*). «"Όταν τὸ ἀεροπλάνο μας ἐπετοῦσε μὲ σθυσμένη μηχανὴ καὶ ἐτοιμαζόμεθα γιὰ μιά ἀνὼμαλη κἀθοδο στὴν θάλασσα — διηγεῖται ὁ Χουϊτέκερ — ὁ πιλοτὸς μᾶς εἶπε: «Θὰ σᾶς πείραξε σύντροφοι ἐάν ἔκανα μιά προσευχή;» Θυμᾶμαι τότε πὼς ἐξωργίσθηκα. "Ἀλλὰ πόσο ἐντροπύουν ἀργότερα γιὰ τὶς σκέψεις αὐτές!

Τὴν 4ῃ ἡμέρᾳ ὁ Μπάρτεκ, ὁ μηχανικός μας, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὴν "Ἀγ. Γραφή. Οἱ τρεῖς βάρκες μας ἦσαν πολὺ κοντὰ καὶ κάναμε ὅλοι μαζὴ μιά προσευχή... "Ὁ σημαντὸς Τσέρν διάβασε τότε τὴν περικοπὴ: «Μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγετε ἢ τί πίνετε». Θὰ τὸ ἐπίστευα αὐτό, ἔλεγα μέσῳ μου, ἂν θὰ ἔθλεπα τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ποτό!

"Όταν ἔφθασε ἡ 6ῃ ἡμέρᾳ, ἦταν πιά φανερό ὅτι ἤμαστε

(*) Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐδημοσιεύθη στὸ περιοδικὸ «Reader's Digest» τὸν Μάιο τοῦ 1943 μὲ τὸν τίτλον Others hands than mine, καὶ ἀνεδημοσιεύθη στὰ Ἑλληνικὰ στὸ περιοδικὸ «Ἀκτίνες» 1947, σελ. 461 — 4.

μακρυνά από τις περιπολίες τῶν αεροπλάνων καὶ δὲν ὄπῃρ-
χε ἐλπίς νὰ μᾶς βροῦνε ποτέ. Ἀρχίσαμε νὰ ἀδυνατίζουμε ἀπὸ
τὴν πείνα. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔλαθα μέρος, κάπως παθητικά.
στὴ προσευχή. Προσευχηθήκαμε ὅλοι γιὰ τὴν τροφή. «Κύριε,
εἶπε ὁ Τσέρυ, βρισκόμαστε σὲ τρομερὴ ἀνάγκη. Στηριζόμα-
στε σὲ κάτι ποὺ θὰ μᾶς φθάσῃ ὡς μεθαύριο τὸ πολὺ. Φρόντισε
γιὰ μᾶς Κύριε». Ὁ Τσέρυ ἀναψε τότε τὶς νυκτερινὲς φωτοβο-
λίδες μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι κάτι θὰ γίνη. Καὶ πράγματι. Ἡ θολί-
δα δὲν ἔφυγε κανονικά κι' ἔτσι ἡ ἀναμμένη μπάλλα ἔπεσε
ἐκεῖ κοντά. Διακρίναμε ἓνα κοπάδι ψάρια, ποὺ τᾶχε τραθή-
ξει ἡ λάμψις. Δύο ἀπ' αὐτὰ προσπαθώντας νὰ ξεφύγουν πῆ-
δησαν μέσα στὴ βάρκα. Ἔτσι τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ καθέννας μᾶς
εἶχε ἀπὸ ἓνα κομματάκι ψάρι στὸ φαγητό. Ἐκεῖνο τὸ ἀπό-
γευμα ἔλαθα μέρος στὴν συμπροσευχή μ' ὅλη μου τὴν καρ-
διά. Μποροῦσα πιά νὰ πῶ τὸ μισὸ «Πάτερ ἡμῶν» χωρὶς νὰ
δυσκολεύωμαι».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Χουϊτέκερ ἀναφέρει πολλὰ θαυμαστά γε-
γονότα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς στὶς ἐπόμενες ἡμέρες ἀπαντών-
τας στὴν προσευχή τους, τοὺς ἔδωσε νερό, φαγητό καὶ τοὺς
ὠδήγησε στὴν σωτηρία. Ἀπὸ τὰ πολλὰ αὐτὰ γεγονότα θὰ
σᾶς ἀναφέρω δυὸ μόνο χαρακτηριστικά.

«Τὴν 13ην ἡμέρα, συνεχίζει ὁ πρῶν ἀπιστος σημεναγός,
συνέβη τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ δυὸ θαύματα ποὺ συνετέλεσαν νὰ
ξεκαθαρίσω γιὰ πάντα τὶς ἰδέες μου καὶ νὰ πιστεῦσω στὴν
Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ἦταν ἥλιος καυτερός. Κατὰ τὶς 10 φά-
νηκε μιά καταιγίδα βροχῆς, ἀλλὰ πέρασε πολὺ μακρυνά. Γιὰ
πρώτη φορά παρῶτρυνα ἐγὼ τοὺς ἄλλους νὰ συμπροσευχῇ-
θοῦμε. «Θεέ μου, εἶπα, ξέρεις τί εἶναι γιὰ μᾶς τὸ νερό... Διὰ-
ταξε τὸν ἀνεμὸ νὰ μᾶς φέρῃ βροχή γιατί θὰ πεθάνωμε!» Ὁ
ἀνεμὸς δὲν ἄλλαξε κατεύθυνσι, ἀλλὰ ἡ βροχή ποὺ πῆγαινε
πρὸς ἄλλη διέθυνσι ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος μᾶς, ἀντίθετα
πρὸς τὸν ἀέρα, σάν νὰ τὴν κινοῦσε κάποιο ἀόρατο χέρι. Ἦπια-
με νερό καὶ φυλάξαμε γιὰ τὶς ἄλλες ἡμέρες.

«Ὅταν χάραξε ἡ 21 ἡμέρα μὲ ἐξύπνησε ὁ πλοηγός μᾶς.
«Τζίμ, μοῦ εἶπε, ἴσως νὰ εἶναι ὀπτική ἀπάτη, μὰ νομίζω πῶς

βλέπω κάτι!» Σὲ ἀπόστασι 20 χιλιομέτρων βλέπομε φοίνικες!
Ἐβγαλα τὰ δύο ἀλουμένια κουτιά καὶ ἀρχισα τὴν κωπη-
λασία ποὺ ἐπρόκειτο νὰ κρητῆσῃ 7½ ὥρες... Εἶχαμε φθάσει
σχεδὸν στὸ νηοῖ όταν ἓνα ρεῦμα ἀρχισε νὰ μᾶς παρασύρῃ πίσω
στὴν ἀνοικτὴ θάλασσα. Φώναξα δυνατὰ ζητώντας ἀπὸ τὸν
θεὸν νὰ μᾶς δώσῃ δύναμι. «Ἡμεθα κατάκοποι ἀπὸ τὴν κωπη-
λασία καὶ παράλυτοι ἀπὸ τὴν πείνα. Μόλις κατάρθωσα νὰ
προχωρήσω ἀντίθετα ἀπὸ τὸ ρεῦμα, νέα δυσκολία παρουσιά-
σθηκε. Μιά καταιγίδα ποὺ σκέπασε τὸ νησί. «Θεέ μου μὴ μὲ
ἐγκαταλείψῃς τώρα!», φώναξα.

Καὶ δὲν μ' ἐγκατέλειψε. Στὴν τελειωτικὴ προσπάθεια νὰ
φθάσωμε στὴ στεριά ἔβλεπα μέσα μου καὶ στὰ χέρια μου
κάποια ἄλλη δύναμι. Ἐπάνω στὰ κουπιά αὐτὰ ἦσαν ἄλλα
χέρια καὶ ἔχι τὰ δικά μου...

Μόλις βγήκαμε στὴν ἀκτὴ πέρασε στὰ γόνατα καὶ εὐχα-
ριστήσαμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴ θαυμαστὴ πρόνοιάν Του.

Τὴν ἱστορία αὐτὴ, τῆς βάρκας μᾶς καὶ τοῦ τρόπου ποὺ
θρῆκα τὸν Θεό, τὴν λέω καὶ τὴν ξαναλέω ὅσο καιρὸ ζῶ, κα-
ταλῆγει ὁ σημεναγὸς Χουϊτέκερ. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἱστορία
ποὺ μπορεῖ νὰ διηγηθῇ κανεὶς».

Φαντάζομαι ὅτι καὶ σεῖς, παιδιά, θὰ συμφωνήτε ὅτι εἶναι
μιά ὑπέροχη ἱστορία ποὺ δείχνει σαφέστατα τὴν Πρόνοια τοῦ
Θεοῦ, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε στὸ σημερινὸ μᾶς μάθημα.

